

Sygn. akt IX U 18/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 kwietnia 2015 r.

Sąd Okręgowy _____ w Gliwicach Wydział IX

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Maria Olszowska
Protokolant:	Jolanta Nagrodzka

po rozpoznaniu w dniu 22 kwietnia 2015 r. w Rybniku

sprawy z odwołania B. Z.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o rentę rodzinną

na skutek odwołania B. Z.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 9 grudnia 2014 r. Znak (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż przyznaje ubezpieczonej prawo do renty rodzinnej począwszy od daty złożenia wniosku.

Sędzia

Sygn. akt IXU 18/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 09 grudnia 2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił B. Z. (Z.) prawa do renty rodzinnej po mężu, gdyż organ rentowy nie uznał faktu istnienia wspólności małżeńskiej, a ubezpieczona nie otrzymywała alimentów.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczona domagała się jej zmiany poprzez przyznanie prawa do świadczenia podnosząc, iż wspólność małżeńska trwała do śmierci męża pomimo różnych adresów zameldowania.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swoje stanowisko zawarte w uzasadnieniu decyzji. Organ rentowy wskazał ponadto, iż ubezpieczona twierdzi, że do dnia śmierci męża mieszkała wspólnie z nim w R. przy ul. (...) i mąż przyczynił się do jej utrzymania, jednak na potwierdzenie tych okoliczności

ubezpieczona nie przedłożyła żadnej dokumentacji. Organ rentowy podniósł nadto, iż w aktach emerytalnych zmarłego (k. 25) znajduje się oświadczenie zmarłego, że nie pozostaje w związku małżeńskim.

Rozpoznając sprawę Sąd ustalił, co następuje.

Ubezpieczona B. Z. urodziła się w dniu (...)

W dniu 20.10.2014r. ubezpieczona złożyła wniosek o rentę rodzinną po zmarłym, w dniu 15.09.2014r., mężu R. Z. (1) (Z.).

Z pisma Ośrodka Pomocy (...) w R. z dnia 13.11.2014r. kierowanego do organu rentowego wynika, iż zmarły R. Z. (1) ubiegał się jednorazowo o pomoc z Ośrodka, w czerwcu 2013r. Zmarły pozostawał wówczas we wspólnym gospodarstwie wraz z synem J. Z. oraz kolegą syna. W tym czasie ubezpieczona nie zamieszkiwała wraz nim.

B. Z. zawarła związek małżeński z R. Z. (1) w dniu 18.10.1980r. w R.. Z małżeństwa pochodzi ośmioro dzieci.

Mąż ubezpieczonej nie zamieszkiwał na stałe w domu w R. przy ul. (...) od około 10 lat, mieszkał okresowo u córki z pierwszego małżeństwa w Ś., u syna w R. przy ul. (...), przychodził do domu średnio dwa razy w tygodniu, zostawał czasami na weekendy, czasami na dwa, trzy dni.

Zmarły był osobą uzależnioną od alkoholu, co było przyczyną braku stałego, wspólnego zamieszkiwania. R. Z. (1) przebywał w miejscach, gdzie spożywał alkohol. W czasie odwiedzin w domu zmarły przychodził trzeźwy.

R. Z. (1) płacił alimenty na dzieci, początkowo na sześcioro dzieci, i ostatnio na dwoje najmłodszych i alimenty te, w kwocie 400,00zł, były utrzymane pomimo osiągnięcia przez te dzieci pełnoletności. Jednocześnie co miesiąc pomagał ubezpieczonej finansowo w kwocie około 300,00zł – 400,00zł.

Zmarłemu od 2008r. przysługiwała emerytura a wcześniej zasiłek przedemerytalny.

R. Z. (1) zmarł w szpitalu, bezpośrednio przed śmiercią nie wymagał opieki osób najbliższych.

Ubezpieczona po ukończeniu 50 roku życia pozostawała bez pracy i dopiero od trzech lat ma swoje dochody, pracuje zawodowo, osiąga wynagrodzenie w wysokości najniższej krajowej.

Wobec ubezpieczonej i R. Z. (1) nie było orzeczonej separacji ani rozwodu.

Powyższe ustalił Sąd na podstawie akt organu rentowego, zeznań świadków P. Z. i S. Z. oraz ubezpieczonej złożone na rozprawie przed Sądem w dniu 22.04.2015r., czas nagrania 00:01:20-00:27:00.

Zgromadzony materiał dowodowy Sąd uznał za kompletny, przekonywujący, spójny i logiczny, przez co mogący stanowić podstawę rozstrzygnięcia.

Mając na uwadze powyższe ustalenia Sąd zważył, co następuje.

Odwołanie B. Z. zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 70 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (j.t. Dz.U. z 2013r., poz. 1440 ze zm.) prawo do renty rodzinnej przysługuje wdowie jeżeli:

1. w chwili śmierci męża osiągnęła wiek 50 lat lub była niezdolna do pracy, albo
2. wychowuje co najmniej jedno z dzieci, wnuków lub rodzeństwa uprawnione do renty rodzinnej po zmarłym mężu, które nie osiągnęło 16 lat, a jeżeli kształci się w szkole - 18 lat życia, lub jeżeli sprawuje pieczę nad dzieckiem całkowicie niezdolnym do pracy oraz do samodzielnej egzystencji lub całkowicie niezdolnym do pracy, uprawnionym do renty rodzinnej.

Natomiast zgodnie z ust.3 małżonka rozwiedziona lub wdowa, która do dnia śmierci nie pozostawała z nim we wspólności małżeńskiej, ma prawo do renty rodzinnej, jeżeli oprócz spełnienia warunków jw. w dniu śmierci męża miała prawo do alimentów z jego strony ustalone wyrokiem lub ugodą sądową.

Poza sporem w niniejszej sprawie pozostawał fakt, iż ubezpieczona jest wdową po R. Z. (1) oraz, iż w chwili jego śmierci miała ponad 50 lat.

Spór w niniejszej sprawie polegał na ustaleniu, czy ubezpieczona do dnia śmierci męża pozostawała z nim we wspólności małżeńskiej.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem SN wspólność małżeńska nie jest synonimem wspólności majątkowej o której mowa przepisach art. 31 oraz art. 48 ustawy z dnia 25.02.1964r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Wspólność małżeńska oznacza bowiem istnienie pomiędzy małżonkami więzi ekonomicznej i emocjonalnej. Wiąż ta może się przejawiać we wspólnym zamieszkiwaniu i prowadzeniu wspólnego gospodarstwa domowego, ale też jest to wspólne pożycie, wierność i pomoc we współdziałaniu dla dobra założonej rodziny. Zatem wspólne zamieszkiwanie i wspólne prowadzenie gospodarstwa domowego, choć są istotnymi aspektami wspólności małżeńskiej to jednak nie są elementy ani jedyne, ani wyłączne.

Brak wspólności małżeńskiej to trwały rozkład pożycia małżeńskiego i ma on miejsce wówczas, gdy zamiar zerwania tej wspólności wynika wyraźnie z postępowania obojga małżonków (wyrok SA w Katowicach z dnia 15.04.2004r. III AUa 2582/03 LEX nr 147161).

Uznaje się, że wspólność małżeńska istnieje, jeżeli do dnia śmierci jednego z małżonków małżeństwo nie było rozwiązane oraz małżonkowie wspólnie mieszkali. ***W przypadku oddzielnego zamieszkania małżonka uznaje się, że wspólność została zachowana, jeżeli pomiędzy małżonkami była zachowana jedna z więzi: fizyczna, ekonomiczna lub uczuciowa.***

Jak wykazało postępowanie dowodowe ubezpieczona B. Z. do dnia śmierci męża pozostawała z nim we wspólności małżeńskiej, gdyż pomiędzy małżonkami zachowana była więź ekonomiczna.

Za takim przyjęciem przemawiają zeznania słuchanych w sprawie świadków – synów ubezpieczonej i zmarłego, które Sąd uznał za wiarygodne, gdyż były szczegółowe, spójne i logiczne, wzajemnie się pokrywające, gdy świadkowi ci niewątpliwie posiadają wiedzę na temat relacji ojca z ubezpieczoną, gdy starszy syn P. Z. cały czas mieszka z ubezpieczoną w domu rodzinnym, a młodszy S. Z. utrzymuje stały kontakt z ubezpieczoną, często odwiedza matkę. Świadkowie jednomyślnie potwierdzili fakt łożenia przez ojca na utrzymanie dla ubezpieczonej pomimo tego, że nie mieszkali razem na stałe od około 10 lat. R. Z. (2) często odwiedzał ubezpieczoną i miesięcznie dawał jej około 400,00zł na życie.

Sąd uznał za wiarygodne także zeznania ubezpieczonej, które były przekonywujące, szczegółowe i logiczne, korelujące z zeznaniami świadków.

Zarzucając przez organ rentowy okoliczności, tj. fakt niezamieszkiwania wspólnego zmarłego z ubezpieczoną pozostaje w świetle ustalenia istnienia więzi finansowej bez znaczenia dla przyjęcia istnienia wspólności małżeńskiej.

Także podnoszona przez organ rentowy okoliczność, iż R. Z. (1) udzielał informacji organowi rentowemu, iż nie pozostaje w związku małżeńskim, nie zmienia uznania Sądu jw., gdy bezspornie pomiędzy małżonkami nie została orzeczona ani separacja ani rozwód.

Ubezpieczona spełnia zatem warunki wymagane do przyznania renty rodzinnej albowiem do dnia śmierci męża pozostawała z nim we wspólności małżeńskiej, w chwili śmierci męża osiągnęła wiek 50 lat.

Zajmując takie stanowisko Sąd, na podstawie powołanych przepisów, z mocy art. 477¹⁴ §2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję jak w wyroku, przyznając ubezpieczonej prawo do renty rodzinnej od daty złożenia wniosku

SSO Maria Olszowska